



ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

## Διαρκής ανανέωση

**Αυτοβιογραφία**  
και αυτοεξιστόρηση  
συνδυάζονται με τη  
**φαντασία** στα νέα διηγήματα  
της **Ερσης Σωτηροπούλου**

**Δ**εν είναι πολύ συνηθισμένο για μια συγγραφέα η οποία έχει δοκιμαστεί κατ' επανάληψη μέσα στον χρόνο, να επανακάμπτει στην ώριμη φάση της με ένα βιβλίο το οποίο έχει την άνεση, το βάρος, αλλά και τη δύναμη να ορίσει τα πάντα εξ αρχής: χωρίς ρυτίδες να εμποδίζουν το γράψιμό της, δίχως σημάδια κούρασης να σκιάζουν τις επινοήσεις της, καθώς και χωρίς περιστολές που να επιβαρύνουν τη χρόνια ορμή της να ανακαλύπτει δρόμους έτοιμους να ανανεώσουν την ταυτότητά της. Ετσι θέλω να καλωσορίσω την καινούργια συλλογή διηγημάτων της **Ερσης Σωτηροπούλου** *Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα* (εκδ. Πατάκη) που συνδυάζει την αυτοβιογραφία και την αυτοεξιστόρηση με τη μυθοπλαστική φαντασία και με τη σκιαγράφηση προσώπων τα οποία εκκινώντας από τις πιο αυτονόητες παραστάσεις της καθημερινότητας κατορθώνουν να κινηθούν από το ανοίκειο, το παράξενο και το παράλογο μέχρι το γκροτέσκο, το σκοτεινό, το μαύρο χιούμορ και το οιοεινέ υπερρεαλιστικό παιχνίδι.

Τα διηγήματα της Σωτηροπούλου έχουν την αφετηρία τους στα παιδικά της χρόνια στην Πάτρα, για να διαγράψουν εν συνεχεία την τροχιά μιας ολόκληρης ζωής, μιλώντας για τις νεανικές αναγνωστικές της αγάπες – τον *Γκομπρόβιτς* και τον *Καλβίνο* –, για την ποίηση του *Κάμινγκς*, ο οποίος τη συγκινεί μέχρι σήμερα, για την ετερόδοξη πεζογραφία του *Νάνου Βαλαωρίτη*, αλλά και για το πώς καταλαβαίνει ο συγγραφέας τον εαυτό του ή για το πώς αντιμετωπίζουν οι ήρωές του τον δικό τους εαυτό μέσα από τις αποκρόψεις και τις μεταμορφώσεις του. Κρατώντας ως κορυφαία δείγματα της συλλογής τα «Καλοκαίρι με την Άννα», «Ο θάνατος με πράσινο κουστούμι» και «Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα», και συνδυάζοντάς τα με όσα είπαμε αμέσως προώτερα, μπορούμε εύκολα να δούμε και τους κύκλους εντός των οποίων ξεδιπλώνει τους κόσμους της η Σωτηροπούλου.

**Κρίσεις και λογοτεχνία**

Στον πρώτο, εξωτερικό κύκλο θα βρούμε την πολύχρονη οικονομική κρίση και τους διαδοχικούς εγκλεισμούς της πανδημίας που οδήγησαν σε ένα είδος ατομικής αδιαφορίας ή και κοινωνικής αναισθησίας. Μήπως, όμως, η τέχνη του να μην αισθάνεται κανείς το παραμικρό, λόγω της παρατεταμένης άνωθεν πίεσης, καταλήγει αφαιρετικά και σε μια εσωτερη οδό; Σε ποια οδό; Μα, στην απόσταση την οποία οφείλει να κρατήσει η λογοτεχνία από τον κοινωνικοπολιτικό της χρόνο, εστιάζοντας, όπως και η ποίηση του Κάμινγκς, στον συγκινησιακό πυρήνα ο οποίος μπορεί να αποδεσμευτεί με το καταστάλαγμα της καλλιτεχνικής έκφρασης. Ετσι, όμως, έχουμε μπει ήδη στον δεύτερο (με δοκιμακό ένδυμα) θεματικό κύκλο του βιβλίου: στο πώς και το τι της λογοτεχνίας, που δεν μπορεί να αποτελέσει ποτέ συμμετρικό και ολοκληρωμένο ανάπτωμα, που μένει εκ των πραγμάτων ανοιχτή στο ρίσκο του ανολοκλήρωτου, του μισοφωτισμένου και του επιμέρους. Για το τι σημαίνει εμπράκτως κάτι τέτοιο, δεν έχουμε παρά να παρακολουθήσουμε τις μυθοπλασίες του τρίτου κύκλου και το πώς οι ήρωες αντιμετωπίζουν τον τρόπο του θανάτου, τον ερωτικό πόθο, το μεταφυσικό κενό ή τα άγνωστα βάθη της ύπαρξης. Η Σωτηροπούλου δεν έχει πάψει σίγουρα να διεκδικεί, και να ξανακερδίζει στο ακέραιο, τη νιότη της.



ΘΑΝΑΣΙΑΣ ΠΑΤΑΚΗ

Τα διηγήματα της Ερσης Σωτηροπούλου έχουν την αφετηρία τους στα παιδικά της χρόνια στην Πάτρα, για να διαγράψουν εν συνεχεία την τροχιά μιας ολόκληρης ζωής



**ΕΡΣΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**  
**Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα**  
Εκδόσεις Πατάκη, 2022, σελ. 168, τιμή 11,90 ευρώ